



Yttrande till inriktningsärende 2025–2027

Natur- och stadsmiljönämnden



Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndspecifik omvärldsanalys	3
Konsekvenser av nämndens ekonomiska ramar i inriktningsärendet.....	3
Investeringar	8
Lokalresursplan.....	8
Eventuella förändringar av taxor och avgifter.....	8

Sammanfattning

Under de närmaste åren kommer kostnadsnivåerna inom nämndens verksamhetsområden påverkas negativt av bland annat högre indexregleringar och övertagande av nya objekt såsom parker, gång- och cykelvägar, vägar och ny belysning.

I inriktningsärende 2025–2027 för Huddinge kommun föreslås nämnden få utökade driftsmedel 2025 för bland annat nytt avtal för vinterväghållning, tillkommande förvaltningsobjekt samt prisökningar. Den totala ramhöjningen är 14,8 mnkr. Ramen justeras också utifrån att kommunens internränta sänks till 2,5 procent vilket innebär lägre kapitaltjänstkostnader. En beskrivning över alla tillkommande höjningar och sänkningar finns i slutet av inriktningsärendet, se bilaga 2.

Nämnden redovisar nedan vilka konsekvenser föreslagen ekonomisk driftsram och investeringsram får för verksamheten.

Nämndspecifik omvärldsanalys

Nämnden har de senaste åren fokuserat på effektiviseringar, besparingar och kvalitetshöjande åtgärder. Under de närmaste åren kommer ekonomin inom nämndens verksamhetsområden påverkas av bland annat nyligen genomförd upphandling av vinterväghållningstjänster, indexregleringar, högre VA-avgifter, ett ökat behov av att bekämpa invasiva växter, underhållskostnader för konst i utemiljöer och övertagande av nya förvaltningsobjekt såsom parker, gång- och cykelvägar, vägar och ny belysning.

Framtida klimatförändringar kommer sannolikt att medföra ökade driftskostnader för att hantera skadade gator, gräsytor och träd.

Behovet av att bekämpa invasiva arter ökar stadigt, samtidigt som det statliga stöd som har funnits för att bedriva detta arbete har försvunnit eller kraftigt minskat.

Intresset för Huddinges natur är fortsatt stort hos kommunens invånare och besökare. Det finns förväntningar på tjänster kopplade till naturreservaten, såsom rena och informativa reservat, tillgång till ved, närvaro av betande djur, samt lättillgängliga marker och leder.

Det finns i fastställda reservatsbeslut och i av nämnden antagen naturvårdsplan 2022–2025 en hög ambition. Därtill har nämnden utifrån föreskrifterna för Huddinges naturreservat ett omfattande driftsansvar. Nämndens kostnader för naturvård utgörs av driftsmedel, investeringar samt reinvesteringar för naturvårdsinsatser och lagstadgad reservatstillsyn. Nämnden ser ett behov av en ökad driftsbudget för att kunna upprätthålla dessa höga ambitioner.

Nämnden har de senaste åren arbetat utifrån beslutade åtgärdsplaner och -program för att kommunens sjöar ska uppnå god ekologisk och kemisk status. Detta arbete behöver fortsätta för att kunna nå de nationella och internationella mål som är satta för god vattenkvalitet.

Enligt beslut i kommunstyrelsen den 19 juni 2024, det vill säga efter beslutet om kommunens inriktningsärende, ska de kommunalt direktägda fastigheterna från och med den 1 januari 2025 fastighetsförvaltas av Huddinge Samhällsfastigheter AB. När och hur det ska regleras ekonomiskt mellan kommunen och bolaget behöver klargöras under hösten.

Nämndens ansvarar idag för förvaltningen av bland annat ett rulltrappshus samt parkeringshus och cykelgarage. Dessutom ansvarar nämnden för ett 90-tal byggnader och anläggningar av olika typ, storlek och skick i naturreservaten. Enligt underhållsplanerna för byggnaderna i naturreservaten, som är framtagna 2023, medför det samlade behovet av åtgärder kostnader på ett antal miljoner kronor de närmaste åren. Flera akuta underhållsåtgärder behöver göras eftersom skicket på många byggnader är dåligt. Tre av de arrendegårdar nämnden idag sköter driften av är för närvarande tomställda. Flera byggnader på arrendegårdarna behöver renoveras och beslut behöver fattas om vad som ska hända

med gårdarna. Inom byggnadsbeståndet finns också några byggnader i så dåligt skick att renovering inte är lönsamt eller försvarbart.

Konsekvenser av nämndens ekonomiska ramar i inriktningsärendet

Vinterväghållning

De nya avtalen för vinterväghållningstjänster gäller från och med vintersäsongen 2024/2025. Utifrån avtalen beräknas vinterväghållningskostnader ligga på 59,5 miljoner kronor per år, det vill säga, en utökad kostnad på 5,1 mnkr. Detta motsvarar också den ramhöjning som nämnden erhåller enligt inriktningsärendet.

Indexuppräknig befintliga avtal (inkl. höjd taxa för Stockholm Vatten AB)

Nämnden kommer enligt inriktningsärendet att få 5 mnkr i höjd budgetram 2025 för att täcka kostnaden för indexuppräknig av befintliga avtal och för höjda anläggnings- och brukningsavgifter till Stockholm Vatten AB (SVAB).

De totala kostnadsökningarna förväntas bli 7,2 mnkr 2025.

Nämndens avtalskostnader påverkas av flera olika prisindex och uppskattningen är att kostnaderna för nämndens olika avtal kommer att öka med fyra procent, vilket motsvarar 5,4 mnkr 2025. Utöver ovanstående indexuppräknig har SVAB i sitt inriktningsbeslut i juni aviserat en justering av brukningsavgiften för dagvatten med ytterligare 25 procent för 2025. Den aviserade höjningen skulle motsvara 1,8 miljoner kronor i ökade kostnader för 2025.

Kostnaden för prisökningar 2026 och 2027, exklusive taxehöjningen, förväntas bli 5,7 mnkr respektive 5,9 mnkr. Avsaknad av utökad budgetram för indexregleringar innebär att nämnden måste nedprioritera eller helt bortprioritera ett antal drifts- och underhållsåtgärder.

Nya parker, lekplatser, gator och gång- och cykelvägar

Under åren 2025–2027 kommer nämnden att ta över driftsansvaret för flera grönytor, lekplatser och gång- och cykelvägar, samt för ny belysning med mera (se uppräknig av objekt i bifogad Excelfil). Nämnden ser positivt på att nämnden enligt kommunens inriktningsärende föreslås få de 1,5 mnkr som övertagandet förväntas kosta.

Ekologisk hållbarhet

Dämmet i Trehörningen

Dämmet i Trehörningen är viktigt att åtgärda inom de närmaste åren. Planen är att upphäva vattendom 2025, projektera 2026 och genomföra 2027. Beräknad kostnad är 1 mnkr 2025, 1 mnkr 2026 och 5 mnkr 2027. Nämnden föreslår att kommunfullmäktige avsätter 1 mnkr från de reserverade medel som enligt inriktningsärendet finns för insatser inom ekologisk hållbarhet.

Invasiva arter

Invasiva arter är ett kraftigt växande problem och det finns ett ökat behov av att bekämpa dessa såväl inom detaljplanelagda områden som i naturreservaten och på naturmark. Tidigare har Huddinge

kommun fått stöd för delar av detta arbete genom länsstyrelsen. Kommunen kommer inte att få något stöd från länsstyrelsen 2024 och möjligheten till stöd framöver är osäker. I och med det behövs en ökad driftsbudget på 1,7 mnkr 2025 som sedan kvarstår i den mån staten inte återinför tidigare nivå på stöd. Nämnden föreslår att kommunfullmäktige avsätter 1,7 mnkr från de reserverade medel som enligt inriktningsärendet finns för insatser inom ekologisk hållbarhet

Naturvårdsinsatser utifrån fastställda reservatsbeslut

Nämnden har under de senaste åren stärkt den biologiska mångfalden genom att utöka naturbetesdriften med externa djurhållare i hagmark. Kostnaderna för detta utgörs främst av arbetstid för drift och tillsyn, samt av material och underhåll för hagarna. För 2024 beviljades nämnden 0,9 mnkr för naturvårdande insatser i form av bland annat vattenreglering i våtmarker, slåtter, vassklippning, slyröjning och friställning av lövträd. För att säkerställa att betesdrift och underhåll av naturvårdsinsatser stabiliseras och sköts i enlighet med reservatsbesluten ser nämnden ett behov av en särskild satsning om 1,2 mnkr årligen under 2025–2027. Nämnden föreslår att kommunfullmäktige för 2025 avsätter 1,2 mnkr från de reserverade medel som enligt inriktningsärendet finns för insatser inom ekologisk hållbarhet.

Investeringar

Nämnden är medveten om att Huddinge kommun står inför stora investeringsbehov de kommande åren. Nämnden föreslås i inriktningsärendet få 122,4 mnkr vilket är något lägre än vad nämnden ser behov av. Detta innebära att prioriteringar behöver göras. Nämnden har en hög frihetsgrad att prioritera inom given budgetram.

Lokalresursplan

Nämnden har inga planerade uppdrag eller förstudier för 2025.

Eventuella förändringar av taxor och avgifter

Nämnden föreslår inga nya förändringar av taxor och avgifter.